

Nr 52.

Ankom till riksdagens kansli den 2 april 1937 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag angående uppförande av nytt landsstatshus i Gävle.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1 angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1937/1938 har Kungl. Maj:t (punkt 59, sid. 149—158, av det vid propositionen under rubrik »Utgifter för kapitalökning. Bil. 5» fogade utdraget av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 4 januari 1937) föreslagit riksdagen att dels besluta, att nytt landsstatshus i Gävle skall uppföras i huvudsaklig överensstämmelse med det av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade förslaget och under förutsättning, att för ändamålet erforderlig tomtmark i kvarteret Hövdingen av staden utan kostnad för statsverket överlätas till kronan, dels ock medgiva, att de för budgetåren 1935/1936 och 1936/1937 till nybyggnad för lantmäterikontoret i Gävleborgs län anvisade reservationsanslagen å tillhoppa 195,000 kronor må tagas i anspråk för uppförande av nämnda landsstatshus.

Till nybyggnad för lantmäterikontoret i Gävleborgs län har riksdagen för budgetåren 1935—1937 anvisat anslag om tillhoppa 195,000 kronor, motsvarande den beräknade kostnaden för byggnadens uppförande. Ifrågavarande byggnad avsågs att uppföras å en tomt inom det norr om Gävleån mitt emot slottet belägna kvarteret Hövdingen i Gävle, vilken tomt, i enlighet med vad som förutsattes vid beviljandet av anslaget för budgetåret 1935/1936, numera jämlikt ett mellan Kungl. Maj:t och kronan och Gävle stad träffat avtal kostnadsfritt upplåtits av staden.

Lantmäterikontoret disponerar för närvarande högra (östra) flygeln till Gävle slott. De lokaler, som skulle frigöras genom kontorets överflyttning till den nya lantmäterikontorsbyggnaden, avsågos skola tagas i anspråk för landsfogden, vägingenjören och länsarkitekten, vilkas tjänstelokaler nu äro inrymda i förhyrda lägenheter ute i staden. Dessutom skulle för länsstyrelsens automobilavdelning eventuellt kunna beredas utrymmen i flygeln, ehuru, på sätt utredningen i nu förevarande ärende ger vid handen, en sådan anordning torde medföra vissa olägenheter såväl genom intrång på de för vägingenjören behövlige utrymmena som ock genom automobilavdelningens förläggning till annan byggnad än länsstyrelsen i övrigt. Å andra sidan skulle, såsom också framgår av den nu framlagda utredningen, länsstyrelsen, som är i hög grad trångbodd, genom automobilavdelningens överflyttning till östra flygeln icke

erhålla någon väsentlig förbättring i lokalförhållandena för de i slottet kvarstannande avdelningarna. Länsstyrelsens lokalfråga skulle alltså även efter en dylik åtgärd vara olöst.

Det nu framlagda, av byggnadsstyrelsen uppgjorda förslaget innebär, att beslutet om uppförande av en enbart för lantmäterikontoret avsedd byggnad i kvarteret Hövdingen icke skulle fullföljas, utan att i stället ett för länsstyrelsen och lantmäterikontoret gemensamt landsstatshus skulle uppföras i samma kvarter. Härigenom skulle såväl länsstyrelsen som lantmäterikontoret få sina lokalbehov tillgodosedda, ehuru dock alltjämt vägingenjörens och länsarkitektens tjänstelokaler tills vidare måste förläggas till östra slottsflygeln. Inom ifrågavarande kvarter, som sakta sluttar ned mot Norra Strandgatan vid Gavleån, skulle utmed övre långsidan uppföras en huvudsakligen för länsstyrelsen avsedd huvudbyggnad, till vilken skulle ansluta en för lantmäterikontoret avsedd lägre flygelbyggnad. För tillgodosende av framtida behov finnes utrymme för tillbyggnad av ytterligare en flygel, i vilken lokaler skulle kunna beredas jämväl för vägingenjören och länsarkitekten, varjämte möjlighet finnes att påbygga flyglarna.

Gävle stad har förbundit sig att utan kostnad för statsverket ställa för nybyggnaden erforderlig tomtmark inom kvarteret Hövdingen till statens förfogande under villkor i huvudsak, *dels* att platsen erhåller en monumental och för dess belägenhet värdig bebyggelse av den storlek, att statsverkets behov härigenom fyllas i förevarande avseende, *dels ock* att definitivt beslut om byggnadens uppförande föreligger senast den 1 juli 1937 samt att bebyggelsen påbörjas före den 1 juli 1938. Såsom villkor för överlåtelsen av tomt för den särskilda lantmäterikontorsbyggnaden stadgades på sin tid bland annat, att bebyggelsen skulle påbörjas före 1936 års utgång. För att bereda tid för statsmakterna att taga ståndpunkt till nu förevarande byggnadsfråga har staden efter därom gjord framställning numera medgivit förskjutning av sistnämnda tidpunkt till den 1 januari 1938.

Statens utgifter för ifrågavarande landsstatsbyggnad skulle alltså kunna begränsas till själva byggnadskostnaderna, vilka beräknats till 660,000 kronor. För ändamålet skulle i första hand disponeras de för lantmäterikontorsbyggnaden anvisade anslagen å tillhoppa 195,000 kronor. Något anslag till den nya landsstatsbyggnaden för nästa budgetår skulle därför icke erfordras. Beträffande återstående belopp, 465,000 kronor, har departementschefen förutsett, att byggnadsstyrelsen vid äskande av dessa medel skulle beakta möjligheten att fördela beloppet på två budgetår.

Departementschefen har beträffande länsstyrelsens nuvarande lokalförhållanden anfört bland annat följande:

Länsstyrelsen i Gävleborgs län är, såsom jag vid besök på platsen konstaterat, i hög grad trångbodd. Sälunda måste tjänstemännen i stor utsträckning placeras i gemensamma rum med ända upp till åtta personer i samma rum. Dessutom äro flera av de rum, som äro gemensamma för ett jämförelsevis stort antal befattningshavare, på grund av rummens storlek och djup mörka samt även i övrigt icke minst med hänsyn till mindre goda ventilationsförhållanden otillfredsställande. Vissa tjänstemän med kvalificerad

och ansvarsfull uppgift nödgas arbeta i rum, som samtidigt äro mottagningsrum för allmänheten. Lokalerna äro dessutom i avsaknad av kollationeringsrum, lunchrum och varje reservutrymme.

Av den i ärendet förebragta utredningen framgår, att länsstyrelsen i Gävleborgs län är i hög grad trångbodd ävensom att ett fullföljande av beslutet om uppförande av en enbart för lantmäterikontoret i länet avsedd nybyggnad icke skulle medföra någon väsentlig förbättring härutinnan. Utskottet har därför, i likhet med departementschefen, funnit starka skäl tala för att länsstyrelsens lokalfråga, vilken icke torde kunna undanskjutas, får sin lösning genom att å den av Gävle stad kostnadsfritt upplåtna tomten uppföres ett nytt landsstatshus, inrymmande lokaler för såväl länsstyrelsen som lantmäterikontoret. Efter länsstyrelsens flyttning från slottet skulle nämnda byggnad alltjämt såsom nu inrymma landshövdingebostad. De lokaler inom slottet, vilka efter länsstyrelsens utflyttning bliva lediga, äro avsedda att kunna åtminstone till huvudsaklig del uthyras till länets hushållningssällskap eller landstinget.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) besluta, att nytt landsstatshus i Gävle skall uppföras i huvudsaklig överensstämmelse med det av departementschefen i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 4 januari 1937 förordade förslaget och under förutsättning, att för ändamålet erforderlig tomtmark i kvarteret Hövdingen av staden utan kostnad för statsverket överlåtes till kronan;

b) medgiva, att de för budgetåren 1935/1936 och 1936/1937 till nybyggnad för lantmäterikontoret i Gävleborgs län anvisade reservationsanslagen å tillhoppa 195,000 kronor må tagas i anspråk för uppförande av nämnda landsstatshus.

Stockholm den 2 april 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Olof Olsson*, *Nilsson* i Malmö, *Svensson* i Kompersmåla, *Asplund*, *Bergström*, *Nilsson* i Landeryd, *Gustafsson* i Benestad, *Holmström*, *Nilsson* i Fredriksfält, *Jonsson*, *Hörstadius* och *Bäckström*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Råstock, *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Eriksson* i Stockholm, *Jeppsson*, *Andersson* i Höör, *Jonsson* i Eskilstuna, *Svensson*, *Norling*, *Olsson* i Staxäng och *De Geer* i Hanaskog.